

Jaarverslag preventie mensenhandel 2022

Het beleid van het afgelopen jaar was gericht op het aanbrengen van structuur in de aanpak van mensenhandel en samenwerking tussen de verschillende actoren die betrokken zijn bij controle, opsporing en vervolging. Hiervoor is een actieplan ontwikkeld met als doel een speciaal team te vormen dat zich meer specifiek gaat richten op de bestrijding van mensenhandel. Centraal in dit actieplan staat het ontwikkelen van kennis en expertise, het bevorderen van de samenwerking tussen de verschillende actoren, het verzamelen en analyseren van gegevens en de aanpak van slachtoffers van mensenhandel.

Gezien het belang van het voorkomen en bestrijden van mensenhandel heeft de Regering van Curaçao via het Ministerie van Justitie in 2022 de volgende acties ondernomen:

1. Per september 2022 een extra adviseur aangesteld ter ondersteuning van de Nationaal Coördinator Mensenhandel.
2. In september 2022 is een Beleidsplan (Plan van Aanpak 2022-2026) aangeboden aan de minister van Justitie en in november 2022 bekrachtigd door de ministerraad.
3. Als spin-off van het Plan van Aanpak zijn er onderhandelingen gestart met de Universiteit van Curaçao om per Q3 van 2023 een bachelor programma in Preventie en Bestrijding van Mensenhandel te introduceren voor belanghebbenden die betrokken zijn bij Mensenhandel.
4. Binnen het Ministerie van Justitie zijn de voorbereidingen gestart om de Nationaal Coördinator Preventie Mensenhandel per Q2 volledig toegewijd en uitsluitend inzetbaar te hebben voor Preventie Mensenhandel zonder aanvullende verantwoordelijkheden die geen relatie hebben met Mensenhandel.
5. De minister van Justitie heeft opdracht gegeven voor de oprichting van een Bureau Preventie Mensenhandel binnen het Ministerie van Justitie in het tweede kwartaal van 2023, dat fulltime zal worden beheerd en beheerd door de Nationaal Coördinator Preventie Mensenhandel, bijgestaan door een adviseur. Dit is de eerste stap op weg naar een zelfstandig functionerend Bureau/coördinator die meer slagkracht krijgt bij het inzetten en ontplooiën van zijn verantwoordelijkheden. Het ministerie heeft de interne hervormingen en voorbereidingen voor dit Bureau bespoedigd en is bezig met de verbouwing van de locatie van het Bureau, de aankoop van de inventaris en een voertuig voor het bureau.
6. De Nationaal Coördinator en zijn ondersteunende adviseur werken momenteel, in samenwerking met het Actiecentrum ter voorkoming van ondermijnende criminaliteit, aan een communicatieplan om bewustwordingscampagnes effectief in te zetten en de bestuurlijke aanpak van ondermijnende criminaliteit (waaronder Mensenhandel) te verbeteren.
7. Het ministerie van Justitie en de nationale coördinator voor de preventie van mensenhandel hebben contact gezocht met ngo's zoals PADF, IOM en UNHCR om samenwerkingsmogelijkheden en best practices te onderzoeken in hun inspanningen om mensenhandel effectief te voorkomen.

Curaçao heeft een coördinator tegen mensenhandel. Artikel 2 van het MoU binnen het Koninkrijk der Nederlanden 2011 beschrijft de aanstelling van een coördinator. Curaçao heeft ook een taskforce

mensenhandel. De taskforce komt regelmatig bijeen. Tijdens de vergaderingen worden beleid en strategiebepaling besproken.

Op Curaçao is de beleidsnota verblijfsvergunning voor slachtoffers en getuigen-aangever mensenhandel en mensensmokkel (juni 2013) van kracht. Het geïdentificeerde buitenlandse slachtoffer van mensenhandel heeft de volgende opties:

1. Tijdelijk op Curaçao blijven om samen te werken met de rechtshandhaving in het onderzoek of vervolging van de mensenhandelaars (zie 5.7.1 Tijdelijke verblijfsvergunning - geschiktheid);
2. Terugkeer naar zijn/haar land van herkomst (zie hoofdstuk 8: Terugkeer en re-integratie);
3. Tijdelijke bescherming zoeken op een van de eilanden binnen het Koninkrijk in het Caribisch gebied, voor het geval het slachtoffer dreigt te worden bedreigd door de verdachte/dader tijdens het tijdelijke verblijf op Curaçao (de SSHC start de procedure).

De zorg bij het besluit tot terugkeer naar het land van herkomst wordt gedragen door de Stichting Slachtoffer Hulp Curaçao (SSHC). Aan dit veilig en vrijwillige terugkeer van de verhandelde personen werken in samenwerking met de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM).

Mensen die het slachtoffer zijn van mensenhandel moeten legale alternatieven voor terugkeer worden geboden in gevallen waarin redelijkerwijs kan worden geconcludeerd dat een dergelijke terugkeer een ernstig risico voor hun veiligheid en/of voor de veiligheid van hun families zou inhouden.

Een buitenlands slachtoffer dat meewerkt aan het opsporingsonderzoek krijgt tijdens het onderzoek een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd. Het slachtoffer is nodig als getuige en kan tijdens het proces worden gevraagd om te getuigen.

De Landelijk Coördinator Mensenhandel doet een aanvraag verzoek bij Bureau Toelating voor een kort verblijf. Bureau Toelating onderzoekt de aanvraag en geschiktheid volgens de regels van de wetgeving.

Het ministerie van Justitie draagt zorg voor de juridische kosten en de van tijdelijke verblijf.

Bureau Toelating start het proces zodra de leges zijn betaald en het Openbaar Ministerie heeft aangegeven dat aan een strafrechtelijk proces is begonnen. Een tijdelijk verblijfsvergunning kan worden verleend aan een slachtoffer van mensenhandel op basis van artikel 26 van de Landsverordening Toelating en Uitzetting (LTU). Zodra de strafzaak door het Openbaar Ministerie (OM) wordt geseponeerd of geen hoger beroep is ingesteld tegen de uitspraak van de Rechtbank in Eerste Aanleg, vervalt de grond voor de machtiging tot voorlopig verblijf. OM doet hiervan aangifte bij de NTO, evenals het slachtoffer mensenhandel. NTO trekt dan de tijdelijke verblijfsvergunning in.

Aan getuige-aangever kan een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd worden verleend, behoudens een beperking in verband met de vervolging van mensenhandel, indien:

- A. de vreemdeling is getuige geweest van mensenhandel;
- B. de vreemdeling aangifte heeft gedaan;
- C. er een strafrechtelijk onderzoek, vervolging of berechting van de verdachte loopt;
- D. indien de Minister van Justitie oordeelt dat het verblijf op Curaçao van de getuige-aangever noodzakelijk is in het belang van de opsporing of vervolging van de verdachte.

Alleen getuigenverklaringen die geen geldige verblijfsvergunning op Curaçao hebben, kunnen een tijdelijke verblijfsvergunning aanvragen. De getuige-aangever mensenhandel is vrijgesteld van het betalen van leges voor het overleggen van een machtiging tot voorlopig verblijf. Zodra het OM de

aanwezigheid van de getuige-aangever op Curaçao niet meer nodig acht, vervalt de gronden voor de tijdelijke verblijfsvergunning mensenhandel.

De overheid van Curaçao heeft aandacht voor de grote groep ongedocumenteerden, aangezien zij gemakkelijk vatbaar zijn voor misbruik en uitbuiting. Dit is de reden waarom de regering in het recente verleden "Integrashon Responsabel" heeft geïntroduceerd, maar het was niet zo succesvol als de regering had gehoopt. Dit onderstreept nog maar eens waarom de ministerraad op 21 december besliste om dit probleem verder aan te pakken. In januari 2023 heeft het ministerie van Justitie in dit kader verschillende entiteiten in Washington DC bezocht; het kabinet maakt vanaf nu nieuw beleid (invoering in 2023) om uitbuiting aan te pakken en te voorkomen en ervoor te zorgen dat de kwetsbare migranten niet worden blootgesteld aan mensenhandel of uitbuiting.

In 2022 besteedde het Rijk der Nederlanden 45.000 gulden guldens aan bewustwordingscampagnes via een website en de sociale media (humantraffickingpreventioncuracao.com). Het budget is niet volledig besteed omdat het ministerie intern de aanpak van Mensenhandel aan het hervormen is, aangezien het een prioriteit is voor dit kabinet.

Er wordt onderzoek gedaan naar de meest effectieve manier om de doelgroep te bereiken bij het lanceren van campagnes. Mede hierdoor kon het budget niet volledig worden besteed. Overleg en discussies worden gevoerd over vormen om op efficiënte en effectieve manier het budget te besteden. Het budget dat beschikbaar is voor de Nationaal Coördinator Preventie Mensenhandel is een combinatie van het Rijksbudget, middelen die beschikbaar zijn gesteld door de regering van het Koninkrijk der Nederlanden en voor een klein gedeelte gelden van de overheidsbegroting.

Gelden beschikbaar gesteld door het Koninkrijk der Nederlanden worden gealloceerd in het begrotingsbudget van het Criminaliteitsfonds. In 2021 werd een bedrag van 79975 door Nederland geschonken voor het voeren bewustwordingscampagne. Door het Ministerie van Justitie werd een bedrag van 9125 beschikbaar gesteld. Samen vormde dit een totaal bedrag van 94446 guldens. Bedoeld bedrag werd verdeeld over een periode van 3 jaren.

Dit houdt in dat in 2021 een bedrag van NAF 25970 en in 2022 een bedrag van NAF 25943.50 beschikbaar werd gesteld om aan de bewustwording campagne mensenhandel te besteden. Voor het jaar 2023 is een bedrag van NAF 4253.50 beschikbaar gesteld.

Tegen het einde van het jaar 2022 ontving de crime fonds nog eens een bedrag van NAF 36630 voor een bewustwordingscampagne op elektrische billboards. De gelden waren afkomstig van het project verbetering vreemdelingen en werden door Nederland ter beschikking gesteld.

Vertaling kosten, radio- en televisiespots werden bekostigd uit de begrotingspost van het ministerie van Justitie Naf. 9000.

Nog eens 6.000 euro werd aan het einde van het jaar 2022 gedoneerd door het Actie Centrum Ondernemende Criminaliteit (ACOC) ter ondersteuning van bewustwordingscampagne .

De donatie van ACOC zal in 2023 vrij komen en zal worden gebruikt om het publiek te informeren over mensenhandel en zo bewustwoerding te creëren bij de bevolking en toeristen die Curaçao bezoeken. Tijdens activiteiten rondom carnaval shows en bezoeken van buitenlandse bands in 2022 is bewustmakingsmateriaal uitgedeeld in de vorm van kleine folder. De gebruikte foto's waren van lokale

bewoners. In de berichtgeving tijdens de campagne zijn geen namen van buitenlanders of nationaliteiten gebruikt. Wel werden de lezers ervan bewust gemaakt waar zij konden melden.

In 2022 organiseerde de politieacademie op Curaçao een eendaagse training voor leden van het politiekorps. Aan de training hebben 54 deelnemers deelgenomen. Deze opleiding is bekostigd door de Politieacademie Curaçao (ORV). Deze training werd gegeven door leden van Interpol en Bureau Slachtofferhulp.

Twee leden van DGC (Unit Transnational Crime) volgden een trainingssessie in Colombia.

Een coördinator (Teamleider) van de Intel-eenheid en een coördinator van de eenheid Divisie Georganiseerde Misdad assisteerden bij een training georganiseerd door de Operation Underground Railroad in Colombia.

De training ging over slachtofferzorg, hoe om te gaan met partners in mensenhandel, verschillende vormen van mensenhandel in het Caribisch gebied en ook de mogelijkheden voor de Latijns-Amerikaanse landen om samen te werken aan de effectieve bestrijding van mensenhandel. Operatie Underground Railroad financierde alle kosten van de training in Colombia.

Het bevorderen van het samenwerken met overige partners op het gebied van bestrijding mensenhandel, art 12 uit MoU van samenwerking ter voorkoming en bestrijding van mensenhandel en mensensmokkel, heeft geleid tot het volgende.

De politie op Curaçao heeft in oktober 2022 een voortvluchtige man opgepakt. Hij wordt verdacht van mensenhandel en seksuele uitbuiting van meerdere vrouwen. De slachtoffers komen onder meer uit Limburg. De 31-jarige Curaçaoënaar kwam eerder al in beeld in een langlopend politieonderzoek naar aanleiding van een aantal aangiftes van voornamelijk kwetsbare vrouwen.

Hij zal voor de Rechter Commissaris in Curaçao worden voorgeleid en vervolgens overgeleverd aan Nederland.

1 mannetje en 1 vrouwtje. Casusonderwerpen minimaal twee slachtoffers mensensmokkel waarvan 1 slachtoffer ook aangifte heeft gedaan van zowel seksuele als arbeidshandel. De zaak is in onderzoek, beide beklaagden zijn gearresteerd en vastgehouden in/vanaf september 2022. De eerste zitting was in december 2022, de zittingen van de zaak en de rechtbank zullen in 2023 worden voortgezet.

Het slachtoffer kreeg de nodige steun en keerde op haar verzoek terug naar haar plaats van herkomst.

In de zaak Pitaya kregen 2 slachtoffers van sekshandel de volgende zorg:

Doorverwijzing, Opvang, Medische zorg en Psychologische ondersteuning. De slachtoffers kregen goede zorg van de slachtoffers hulp en via een internationale organisatie, financiële steun.